

KASACIONI SUD ITALIJE

Presuda od 16.V 1962.

S.p.A. Henry Coe & Clerici c/a
S.p.A. Fondo assicurativo tra
agricoltori /F.A.T.A./ i drugi

Prijevoz stvari morem - Dokazna snaga isprave o stanju tereta koja je sastavljena za svrhe ugovora o osiguranju u brodarovoj odsutnosti - Dokaznu snagu te isprave sud ocjenjuje po slobodnom uvjerenju

Kasacioni sud se u speru pozabavio pitanjem dokazne snage isprave kojom se utvrđuje stanje tereta koji je bio oštećen tokom putovanja. Brodar, kojega su nižestepeni sudovi obvezali na naknadu štete, stoji na stajalištu da su ti sudovi pogrešili, jer su svoje presude osnivali na ispravi o stanju tereta koju u tom pogledu nisu smjeli priznati. Radi se naime o ispravi koja je bila sastavljena nakon iskrcanja tereta u carinskom skladištu od strane vještaka osiguratelja u svrhu reguliranja odnosa iz osigurateljnog posla između osiguratelja i ovlaštenika tereta. Protiv ove isprave brodar iznosi uglavnom slijedeće razloge:

Budući da je isprava sastavljena u njegovoj odsutnosti, treba ju, u odnosu prema njemu, smatrati kao dokument koji proizlazi od neke treće osobe, pa ne može imati ni presumptivnu dokaznu snagu; nepostojanje dokazne snage proizlazi i iz okolnosti što je isprava sastavljena za svrhe ugovora o osiguranju, a ne za odnose iz prijevoznog posla; ne može se brodaru prigovarati da nije prisustvovao sastavljanju isprave, jer ga u tom pogledu ne tereti nikakva zakonska dužnost; avarijski komesar nije "consulente tecnico", imenovan od strane suda, nego vještak kojega je izabrao osiguratelj.

Na ove razloge sud odgovara:

Istina je da odnos iz ugovora o prijevozu mora biti tretiran odvojeno od osigurateljnog posla, ali je isto tako tačno da se pravni razlog ovoga začinjeg sastoji upravo u pokrivanju rizika za avarije koje bi mogle nastati tokom prijevoza. Iz ovoga proizlazi da je utvrđivanje stanja tereta koji je bio prevezen relevantno za svrhe obaju ugovora. Iz samovoljnog neprisustvovanja sastavljanju isprave od strane brodara, koji je bio na vrijeme pozvan da tome prisustvuje, ne proizlazi za njega nikakva zakonska sankcija, nego samo konstatacija činjeničnog stanja koju sudac može ocijeniti u vezi s drugim elementima u svrhu stjecanja vlastitog uvjerenja.

Na temelju ovih i sličnih razloga sud je odbacio brodarove prigovore i potvrdio presude nižih sudova.

/Dir.Mar. 1963, str.506/

B.J.